

Türk Dil Kurumu Yayınları

TÜRK DÜNYASI

Dil ve Edebiyat Dergisi

Sayı: 50 / Güz 2020

Ankara, 2020

Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi

Doksanlı yıllarda Türk dünyasıyla ilişkilerin artmasıyla birlikte, Türkiye ile Türk Cumhuriyetleri arasında Türk dünyasının dili, sanatı ve tarihine yönelik ortak çalışmalar da artmıştır. Bu dönemde Türk Dil Kurumu da Türk dünyasına yönelik çalışmalarını sözlük, gramer ve metin yayınları üzerinde yoğunlaştırmış, konuyla ilgili çok sayıda eser yayımlamıştır. Türk dünyasıyla ilgili benzer çalışmaların süreli bir yayın kapsamında değerlendirilmesi amacıyla 1996 yılının Nisan ayında Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi yayın hayatına girmiştir.

Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi çok geniş bir coğrafyaya yayılan Türklerin dil, tarih ve kültürel iş birliğine yönelik edebî ve ilmî bütün çalışmaları okuyucusuna duyurmayı ilke edinmiştir. Buna bağlı olarak dergide Türk yazı dilleri, lehçeleri ve edebiyatlarının tarihî ve günümüzdeki özelliklerini, eserlerini, yazarlarını, sorunlarını ele alan ilmî yazılarla dil ve edebiyat araştırmalarına yer verilmektedir.

Milletlerarası hakemli bir dergi olan Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi Bahar (Mart) ve Güz (Ekim) sayıları olmak üzere yılda iki sayı yayımlanmaktadır. Genel ağ (internet) üzerinden bütün Türk dünyasından kolayca erişilebilir hâle getirilen dergiye özellikle son dönemlerde bu alandan önemli katkılar sağlanmaktadır.

Dergideki yazılara Türk Dil Kurumu genel ağ sayfasından ve TÜBİTAK/ Dergipark üzerinden erişilebilmektedir.

Dergide yayımlanan yazılar için yazarlarına Telif Yönetmeliği'ne göre ödeme yapılmaktadır.

Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi'nin tarandığı dizinler: MLA, ERIH PLUS, MIAR, OAJI, BRILL ONLINE, SOBIAD, COSMOS, ESJI, ADVANCED SCIENCE INDEX, ResearchBib, EuroPub, DRJI, Root Indexing.

Elektronische Zeitschriftenbibliothek

Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi'nde yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir.

Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi
Turkish World Journal of Language and Literature
ISSN: 1301-0077 e-ISSN: 2651-5091
Sayı/Issue: 50 (Güz/Autumn 2020)

Sahibi

Owner
Türk Dil Kurumu adına
(On behalf of Turkish Language Institution)
Prof. Dr. Güler GÜLSEVİN

Yayın Yönetmeni

Editor in Chief
Prof. Dr. Erdoğan UYGUR

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Managing Editor
Uzman Elif KARAKUŞ

Yayın Sorumlusu

Publishing Executive
Uzman Yardımcısı Erol DENİZ

İngilizce Danışmanı

English Language Consultant
Uzman Gülzemin ÖZRENK AYDIN
Uzman Ekrem BEYAZ

Tasarım

Designed by
Fayik YANGIR

Yönetim Merkezi Managing Office

Türk Dil Kurumu Başkanlığı
Atatürk Bulvarı 217, 06680 Kavaklıdere, Ankara
Telefon/Phone: +90 (0312) 457 52 00
Belgegeçer/Fax: +90 (0312) 428 52 88
Genel ağ sayfası/Web page: <http://tdk.gov.tr>
E-posta/E-mail: turkdunyasi@tdk.gov.tr

Türk Dil Kurumu Yayınları

Turkish Language Institution Publications
Güz 2019/48: **1308**

Baskı Print Run

Salamat Basım Yayıncılık Ambalaj San. ve Tic. Ltd. Şti.
Sebze Bahçeleri Caddesi, 95/1 TR 06070
Altındağ, Ankara

Basımevi Sorumlu Müdürü

Executive Manager of Publication House
Erhan SALMAN

Telefon/Phone: +90 (312) 341 10 20

Belgegeçer/Fax: +90 (312) 341 30 50

Baskı Yeri ve Tarihi Place and Date of Issue

Bu yayının e-dergi işlemleri Ekim 2020 tarihinde
tamamlanmıştır.

Yayın Türü Publication Type

6 aylık süreli / Biannually

Yazı Kurulu

Editorial Board
Prof. Dr. Erdoğan UYGUR (Başkan)
Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. A. Azmi BİLGİN
Haliç Üniversitesi
Prof. Dr. İsmet ÇETİN
Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Feyzi ERSOY
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Zeki KAYMAZ
Ege Üniversitesi

Yayın Danışma Kurulu

Board of Editorial Advisor
Prof. Dr. Fatma AÇIK (Gazi Ü)
Prof. Dr. Metin ARIKAN (Dokuz Eylül Ü)
Prof. Dr. Nergis BİRAY (Pamukkale Ü)
Prof. Dr. A. Mevhibe COŞAR (Karadeniz Teknik Ü)
Prof. Dr. Abdulkadir EMEKSİZ (İstanbul Ü)
Prof. Dr. Ali EROL (Ege Ü)
Prof. Dr. Nazım İBRAHİM (Aziz Kril Metodi Ü- Kuzey
Makedonya)
Prof. Dr. M. Fatih KİRİŞÇİOĞLU (AHBV Ü)
Prof. Dr. Tahire MEMMED (Azerbaycan Milli İlimler
Akademisi- Azerbaycan)
Prof. Dr. Elisabetta RAGAGNIN (University of Venice-
İtalya)
Prof. Dr. Mesut ŞEN (Marmara Ü)
Doç. Dr. Uuganbayar MYAGMARSUREN (The National
University of Mongolia- Moğolistan)
Doç. Dr. Çasteğün TURGUNBAYER (Dicle Ü)
Dr. Öğr. Üyesi Kamila Barbara STANEK (University of
Warsaw -Polonya)
Dr. Erlan ALAŞBAYEV (Ahmet Yesevi Ü- Kazakistan)
Dr. Éva KINCSES-NAGY (University of Szeged- Ma-
caristan)

Yurt Dışı Temsilcilikler

Representatives Abroad
Prof. Dr. İsa HABİBBEYLİ (Azerbaycan)
Prof. Dr. Gülbanu KOSIMOVA (Kazakistan)
Prof. Dr. Darhan KIDIRALİ (Kazakistan)
Prof. Dr. Layli ÜKÜBAYEVA (Kırgızistan)
Prof. Dr. Kadıralı KONKOBAYEV (Kırgızistan)
Prof. Dr. Oktay AHMED (Kuzey Makedonya)
Prof. Dr. Cabbar İŞANKUL (Özbekistan)
Prof. Dr. Nikolay YEGEROV (Rusya Federasyonu)
Prof. Dr. Firdevs HİSAMETTİNOVA (Rusya Federasyonu-
Başkurdistan Cumhuriyeti)
Prof. Dr. Elfiye YUSUPOVA (Rusya Federasyonu- Kazan
Cumhuriyeti)
Doç. Dr. Ergin JABLE (Kosova)
[Doç. Dr. Seyitnazar ARNAZAROV] (Türkmenistan)

Bu Sayının Hakemleri

Referees of This Issue

- Prof. Dr. Ali AKAR (Muğla Sıtkı Koçman Ü)
- Prof. Dr. Ercan ALKAYA (Fırat Ü)
- Prof. Dr. Bülent BAYRAM (Kırklareli Ü)
- Prof. Dr. Nergis BİRAY (Pamukkale Ü)
- Prof. Dr. Ebru BURCU YILMAZ (İnönü Ü)
- Prof. Dr. Âdem CEYHAN (Manisa Celal Bayar Ü)
- Prof. Dr. Asiye Mevhibe COŞAR (Karadeniz Teknik Ü)
- Prof. Dr. İbrahim DİLEK (Ankara HBVÜ)
- Prof. Dr. Âbide DOĞAN (Hacettepe Ü)
- Prof. Dr. Mücahit KAÇAR (İstanbul Ü)
- Prof. Dr. Ahmet KARTAL (Eskişehir Osmangazi Ü)
- Prof. Dr. Şureddin MEMMEDLİ (Ardahan Ü)
- Prof. Dr. Refiye OKUŞLUK ŞENESEN (Çukurova Ü)
- Prof. Dr. Hatice ŞAHİN (Uludağ Ü)
- Prof. Dr. Cafer ŞEN (Dokuz Eylül Ü)
- Prof. Dr. Esmâ ŞİMŞEK (Fırat Ü)
- Prof. Dr. Nezir TEMUR (Gazi Ü)
- Prof. Dr. Sadık YAZAR (Medeniyet Ü)
- Prof. Dr. Habibe YAZICI ERSOY (Ankara Hacı Bayram Veli Ü)
- Prof. Dr. Ayşe YÜCEL ÇETİN (Gazi Ü)
- Doç. Dr. Ekrem AYAN (Muğla Sıtkı Koçman Ü)
- Doç. Dr. Selami FEDAKAR (Ege Ü)
- Doç. Dr. Selma GÜLSEVİN (Dokuz Eylül Ü)
- Doç. Dr. Neşe HARBALIOĞLU (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Ü)
- Doç. Dr. Ahmet KARAMAN (Afyon Kocatepe Ü)
- Doç. Dr. Ayvaz MORKOÇ (Manisa Celal Bayar Ü)
- Doç. Dr. Nuri SAĞLAM (İstanbul Ü)
- Doç. Dr. Berdi SARIYEV (Ankara Ü)
- Doç. Dr. Ayşe Gül SONCU (Marmara Ü)
- Doç. Dr. Hüseyin YILDIRIM (Ankara Hacı Bayram Veli Ü)
- Dr. Öğr. Üyesi Afina BARMANBAY (Kafkas Ü)
- Dr. Öğr. Üyesi Taner NAMLI (İnönü Ü)

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

ARAŞTIRMA MAKALELERİ / RESEARCH PAPERS

- 09** **Editörler Kurulu**
Takdim Yazısı
- 11-22** **Sadettin ÖZÇELİK**
Dede Korkut Oğuznameleri Üzerine -Günbed Nüshası Işığında- Düzeltme Teklifleri (2)
Proposals for Corrections on Dede Qorqud Oghuznamahs in Consideration of “Gunbed Copy” (2)
DOI: 10.24155/tdk.2020.138
- 23-46** **Ahat ÜSTÜNER - İsmail ERDOĞAN - Sunay DENİZ**
Karahanlı Dönemi Eserlerinde Esmâ-i Hüsnânın Türkçe Karşılıkları
Turkish Equivalents of ‘Asmâ’ al-Ḥusnâ in the Kara-Khanid Period
DOI: 10.24155/tdk.2020.139
- 47-76** **Muhittin ÇELİK - Mustafa YILMAZ**
Türkiye’de Yayımlanan Çalışmalar Işığında Kaşqay Türkçesinde İkilemeler
Reduplications in Qashqai Turkish in Consideration of Studies Published in Turkey
DOI: 10.24155/tdk.2020.140
- 77-98** **Savaş ŞAHİN**
Türkmen Türkçesinde Çekim Edatları ve Zarf-Fiil Ekleriyle Kurulan Yapılardaki Sınırlandırma İşlevleri
Delimitation Functions in Turkmen Turkish Established with Prepositions and Verbal Adverbs
DOI: 10.24155/tdk.2020.141
- 99-116** **Elçin İBRAHİMOV**
Bağımsız Türk Cumhuriyetlerinde Dil Politikası (Azerbaycan Örneği)
Language Policy in Independent Turkish Republics (Example of Azerbaijan)
DOI: 10.24155/tdk.2020.142
- 117-152** **Galiesgar Kamal (Akt. Mustafa ÖNER)**
İstanbul Mektupları (1912, İstanbul, Balkan Savaşı)
Istanbul Letters (1912, Istanbul, Balkan War)
DOI: 10.24155/tdk.2020.143

- 153-168 Elza SEMEDOVA (Semedli)**
XX. Yüzyılın Başlarında Azerbaycan Basınına Yansıyan Türk-Alman İlişkilerinin Siyasi, İktisadi ve Kültürel Boyutu
The Political, Economic and Cultural Aspects of Turkish-German Relations in Azerbaijani Press at the Beginning of The XXth Century
DOI: 10.24155/tdk.2020.144
- 169-180 Cüneyt AKIN**
Cengiz Aytmatov'un Eserlerine Bağlamsal Bir Bakış: Birinci Mugalim Örneği
A Contextual Overview of Cengiz Aytmatov's Work "First Teacher"
DOI: 10.24155/tdk.2020.145
- 181-198 Yasemin KOÇ**
Hayvan ile İnsan Arasındaki "Başka"lık Açısından Bilge Karasu'nun "Korkusuz Kirpiye Övgü" ve "Bizim Denizimiz" Öyküleri
From the Perspective of the Difference between Animal and Human; the Short Stories of Bilge Karasu: "Korkusuz Kirpiye Övgü" (Praise to the Fearless Hedgehog) and "Bizim Denizimiz" (Our Sea)
DOI: 10.24155/tdk.2020.146
- 199-228 Gülten BULDUKER**
Modernitenin Sonuçları Bağlamında Nilgün Marmara Şiirinde Varoluşsal Sorunlar
Existential Problems in Nilgün Marmara Poetry in the Context of the Results of Modernity
DOI: 10.24155/tdk.2020.147
- 229-256 Hüsrev AKIN - Özge DİKMEN**
Arthur'un Ölümü ve Battal Gazi Destanı Üzerine Mukayeseli Bir Okuma
Comparing Arthur's Death and Epic of Battal Gazi in Terms of Structural Elements
DOI: 10.24155/tdk.2020.148
- 257-296 Nail TAN**
Türkiye'de Genel Atasözü ve Deyim Sözlüklerinde Anlam Verme Çalışmalarına Toplu Bir Bakış
A Collective Overview of the Sense-Making Studies of General Proverbs and Idioms Dictionaries in Turkey
DOI: 10.24155/tdk.2020.149
- 297-318 Necdet Yaşar BAYATLI**
Diyale İli Hanekin İlçesi Türkmen Folklorunda Kurt
A Study on Wolf in Turkmen Folklore in Khanaqin District, Diyala Governorate
DOI: 10.24155/tdk.2020.150

319-346 Atilla BAĞCI
Şor Türkleri Atasözlerinde Hayvan Kültü
Animal Cult in the Proverbs of the Shor Turks
DOI: 10.24155/tdk.2020.151

347-372 Murat ÖZŞAHİN
Başkurtçanın Sözlükleri
Dictionaries of Bashkir Language
DOI: 10.24155/tdk.2020.152

DEĞERLENDİRMELER / PUBLICATION REVIEW

373-376 Ayşe Ceylan GÜNEŞ
Ocağımız Sönmesin
DOI: 10.24155/tdk.2020.153

YİTİRDİKLERİMİZ / OBITUARY

377-384 Berdi SARIYEV - Maral TAGANOVA - Gülnara KOLATOWA
Doç. Dr. Seyitnazar ARNAZAROV (1952 - 2020)
DOI: 10.24155/tdk.2020.154

